

Chcete-li, natočte se!

25. listopadu – 5. prosince 2013

Stáž začala hned dobrodružně. V budově, kde oddělení sídlí, probíhala rozsáhlá rekonstrukce. Nejenže jste v některých částech skoro potřebovali přilbu, ale během výuky se občas otřásala celá budova.

Navštívené pracoviště se zaměřuje na výuku didaktiky informatiky, didaktiky programování a podpůrné IKT předměty. Kromě přímé výuky zajišťují také kvalifikační studium pro rozšíření aprobací v rámci projektu *Ďalšie vzdelávanie učiteľov základných škôl a stredných škôl v predmete informatika (ĎVUI)*. Nad tuto výuku jsou pořádána ještě pravidelná setkávání učitelů z praxe, takzvaný Klub učitelů informatiky. Oddělení je také pořadatelem soutěže v programování PALMA.

„Kompletně multimediálně zařízená učebna umožňuje mimo jiné efektivní nahrávání výuky včetně reakcí studentů. Je tak možné dělat rozbor y či vytvářet názorná výuková videa.“

V rámci stáže jsem se zúčastnil jednak přednášek a cvičení realizovaných v rámci přípravy budoucích učitelů informatiky, matematiky či fyziky, ale také kurzů určených pro učitele informatiky z praxe v rámci jejich dalšího kvalifikačního rozvoje. Celkem se jednalo o 15 vyučovacích bloků. Zajímavou zkušeností bylo zapojení se do diskuse se studenty v rámci přípravy jejich bakalářských a diplomových prací. Zahraniční stáž probíhala především pasivně, formou hospitací na přednáškách a cvičeních a dále účasti na diplomovém semináři.

Sledovaná výuka probíhala výhradně v počítačových učebnách. Jedna učebna byla kromě počítačů pro žáky a učitele vybavena keramickou tabulí, projekčním plátnem a dataprojektorem. Druhá učebna byla zřízena jako multimediální s množstvím mikrofonů visících ze stropu, dále s nastavitelnými kamerami na zdi, dvěma pevnými dataprojektory, pojízdnou interaktivní tabulí s dataprojektorem a dvěma velkými reprobednami na přední zdi.

Ústav informatiky, UPJŠ

V oblasti počítačem podporované výuky je na navštíveném a „spráteleném“ pracovišti výrazným rysem snižování produktové závislosti. Je ho dosahováno představováním freewarových a online aplikací, včetně jejich praktické ukázky a samotného využití pro konkrétní příklad. Pro podporu výuky pomocí

Multimediální učebna

moderních technologií byla vytvořena publikace (Adámek, R. et al. *Moderná didaktická technika v práci učitel'a*. Košice: Elfa, 2010. ISBN 978-80-8086-135-3.). Studenti si také prakticky zkoušejí fyzikální experimenty s podporou počítače. Společně se při diskusích snaží najít vhodné využití například i v psychologii.

Pro výuku v rámci studijního programu Učitelství informatiky je typický vysoký podíl začlenění takových programovacích

jazyků či prostředí, které jsou dobře využitelné i na základní škole. Přesto jsou takovými nástroji řešeny i složitější úlohy. Efektivním nástrojem pro přípravu budoucích učitelů je propojení výuky didaktiky informatiky s reálnou výukou v rámci vedení počítačového kroužku pro zájemce ze ZŠ přímo na ústavu.

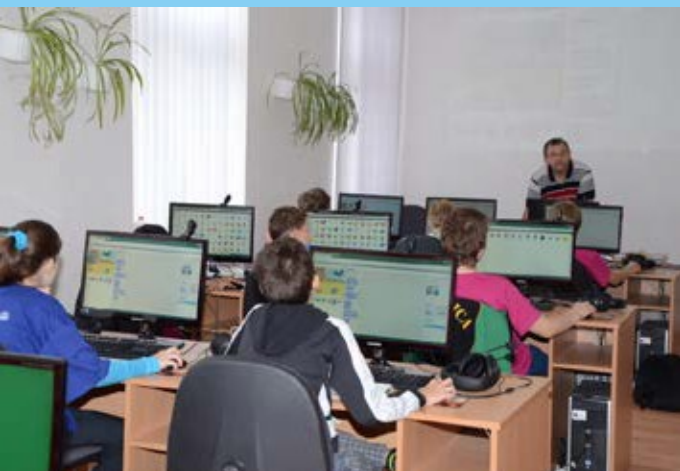
„
Při aplikaci počítačů do matematiky jsou
představeny či využívány freewarové a online
alternativy aplikací.“

Díky stáži jsem měl možnost sledovat metody a formy výuky kolegů věnujících se stejnému odbornému tématu. Důležitá je také zkušenost z organizace odborného pracoviště a pracovního prostředí. V neposlední řadě byla obohacující neformální diskuse s kolegy.

Zjistil jsem, že problematika přetíženosti některých pracovníků není až tak neobvyklá. Využívané metody a formy jsou obdobné. Jeden z kolegů ještě více akcentuje ve výuce diskuse a senzomotorický prožitek. V budoucnu bych se také mohl pokusit o sepsání vlastních studijních materiálů (skript), která umožní přenést více času k získávání znalostí (zhruba na úrovni 1. a 2. stupně Bloomovy taxonomie) do samostudia. Získaný čas bude možné věnovat vyšším úrovním kognitivních cílů.

Absolvované aktivity

Cvičení z předmětu Didaktika informatiky II byla realizována jako dobrovolný kroužek informatiky pro žáky ze ZŠ. Každý týden vedl kroužek jiný ze studentů na předem zadané téma. Já měl možnost pozorovat aktivity k tématu šifrování a kódování. V průběhu hodiny dostaly děti lístečky se zašifrovanou indicií. Šifry byly voleny adekvátně věku. Jednalo se jak o varianty Ceasarovy šifry, tak třeba o šifrovací tabulky. Také jsem si s dětmi úkoly vyzkoušel. Nakonec na základě indicií hádaly významnou osobnost z počítačového světa.

Dětská univerzita – výuka programování

Výuka Didaktiky programování probíhala v rámci kvalifikačního vzdělávání (obdoba DVPP u nás). Probírané příklady vycházejí z konceptu hroznů problémů – sněhové koule. Část výuky byla věnována praktickému programování ve Scratchi, část projekci a hodnocení již publikovaných projektů.

Pro výuku Objektově-orientovaného programování je zvoleno prostředí Imagine Logo. V rámci navštíveného bloku vytvářeli studenti pod vedením vyučujícího chatovací program založený na propojení více spuštěných instancí na principu

server/klient.

Tvorba a zpracování multimédií je chápána jako podpůrný předmět pro využívání ICT obecně ve výuce. Cílem je především tvorba výukových videí – jednak ve formě tutoriálů, jednak jako záznam výukové aktivity. V rámci výuky se studenti seznámili s praktickými radami při natáčení videa a také s množstvím programů pro úpravu některé z multimediálních složek (např. známý MovieMaker).

Časté zařazení diskusní metody pro výuku sociálních aspektů využívání ICT ve společnosti.

Na předmětu zajišťovaném Ústavem matematických věd se studenti prakticky na konkrétních příkladech seznamovali s programy, které jsou využitelné v dynamické geometrii či v algebře. Přímo na cvičení byly využity programy Devire, Cabri a WolframAplha.

Pravidelná, dobrovolná, bezplatná setkání učitelů z praxe se vždy zaměřují na jedno téma. Tentokrát tímto tématem byla přístupnost webu.

*Mgr. Jan BERKI
Katedra aplikované matematiky*

host

Mgr. Jan BERKI

Vystudoval jsem učitelství informatiky a 5 let učil na základní a následně na střední škole. V rámci svého doktorského studia se věnuji výzkumu ICT kurikula na ZŠ. Jako didaktik informatiky působím od roku 2008.

hostitel

RNDr. Lubomír ŠNAJDER, PhD.

Na oddělení působí jednak jako didaktik informatiky, jednak je jeho vedoucím. Zaměřuje se především na aktivizující metody či badatelský přístup k výuce. Poprvé jsme se poznali na konferenci ICTE 2010, kdy nám při obědě poutavě povídal o propojení informatiky a hudby.